

THEATER
LAMPEGIET

WIJKJURY

- Juryrapport
voorstellingen 2018 - 2019

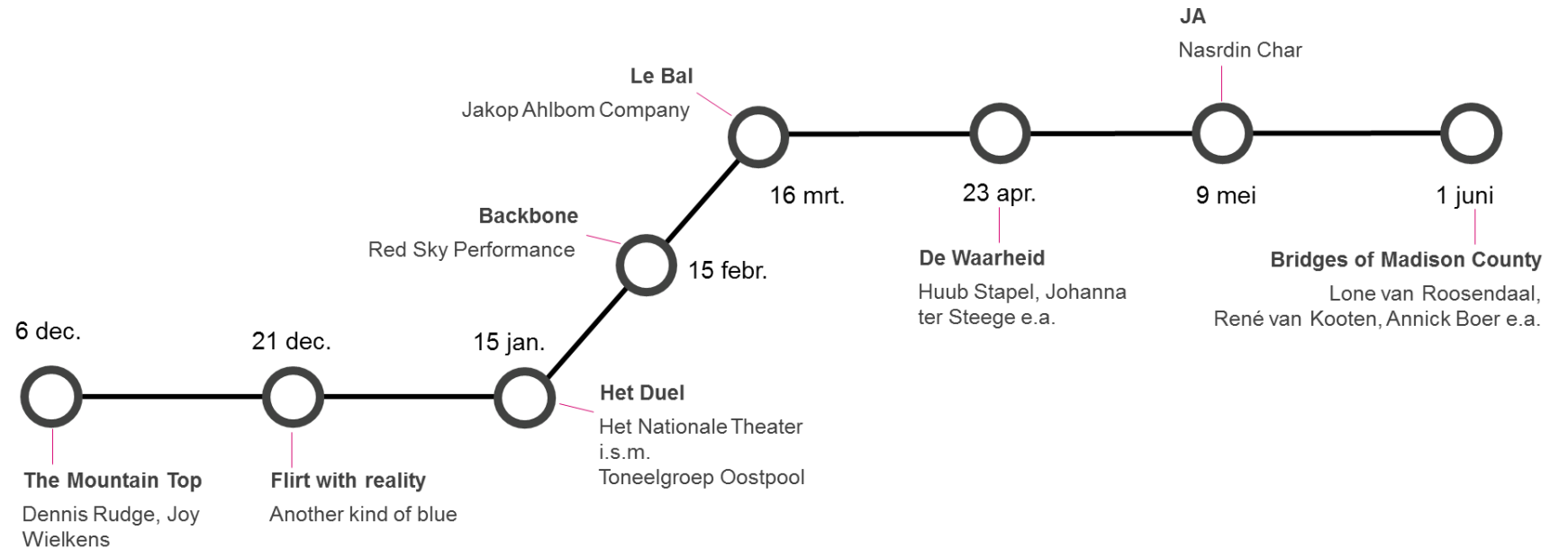

ACHT BEOORDEELDE VOORSTELLINGEN

Theater Lampegiet beschikt sinds dit jaar over een WijkJury; een groep van elf Veense vrouwen uit verschillende wijken, die qua culturele achtergrond en leeftijd verschillen.

Zij bezochten dit seizoen acht voorstellingen bij Theater Lampegiet en kozen hieruit hun favoriet.

Na iedere voorstelling vond er een ontmoeting plaats met de artiesten uit de voorstelling en/of de producent voor een nadere toelichting.

WIJKJURY

ACHTERGROND

Theater Lampegiet heeft met de WijkJury een groep mensen in huis waaraan het voorstellingen kan toetsen; een groep die niet behoort tot het reguliere theaterpubliek. Voor de vrouwen is deelnemen aan de jury een kans om hun kennis over het Nederlands theater te vergroten. De jury gaat na de voorstelling in gesprek met theatermakers en artiesten, om hun visie op de voorstelling te bespreken en vragen voor te leggen.

De WijkJury wordt begeleid door Pieta Bot, een theatermaakster/ dramaturge die eerder de WijkJury van Dordrecht begeleidde. Voorafgaand aan iedere voorstelling geeft zij een inleiding en reikt ze de juryleden handvatten aan om te kijken en betekenisvolle elementen te kunnen interpreteren en beoordelen.

De vrouwen van de WijkJury in Veenendaal komen uit Togo, Marokko, Estland, Polen, Slowakije, Somalië, de Molukken en Nederland. Sommigen zijn in Veenendaal geboren, anderen wonen pas 2 jaar in Nederland. Een deel van de vrouwen bezocht het theater in hun land van herkomst maar stapte de drempels van de Nederlandse theaters nog niet over. Wat de vrouwen delen is hun nieuwsgierigheid.

THEATER
LAMPEGIET

Nationaal initiatief

De WijkJury is een initiatief van theatermaakster Adelheid Roosen. In 2009 richtte zij met succes een WijkJury op in Amsterdam. Inmiddels hebben Den Haag, Utrecht, Groningen en nu ook Veenendaal dit initiatief omarmd.

- **The Mountaintop**
- **Met: Dennis Rudge, Joy Wielkens**
- **Gezien: 6 december 2018.**

De WijkJury vond the Mountaintop een voorstelling die traag op gang kwam maar daarna boeiend werd. De inhoud van de voorstelling sprak aan. Een jurylid: "De vertwijfeling die toesloeg bij ML King toen hij wist dat dit zijn laatste avond was vond ik erg ontroerend, hij had nog zoveel te doen, wilde verder met de beweging die hij in gang had gezet, wilde zijn vrouw en kinderen nog één keer zien. Erg mooi. En menselijk". Een ander jurylid: "iemand te zien waar tegenaan gekeken wordt als held of heilige, maar nu met zijn angsten, zwaktes en fouten was indrukwekkend. Ik heb een hele reis gemaakt met Martin Luther King, alsof ik erbij was in de hotelkamer." De jury vond het ook een goede vondst om de inhoud door te trekken naar het nu, in de vorm van een rap. The mountaintop is geen ver-van-mijn-bed-show en zet aan het denken. Een jurylid: "Ik kan me heel goed voorstellen dat het kamermeisje God als een prachtige en sterke zwarte vrouw beschreef. Misschien is God wel gewoon de betere versie van jezelf, zoals je zou willen zijn?"

De vormgeving was eenvoudig en helder, prettig om naar te kijken.

Minpuntje was de verlichting, vooral in het begin: hij scheen in de ogen en verblindde. Misschien was dat de bedoeling, maar het irriteerde en leidde af.

- **The Mountaintop is geëindigd op de derde plaats van WijkJury Veenendaal.**

- **Another kind of blue: Flirt with reality**
- **Gezien: 21 december 2018**

De Wijkjury vond het een verrassende en innovatieve voorstelling door het samenspel van dans en technologie. Van de verschillende choreografieën was Airman favoriet. Juryleden schrijven: "Ik was echt ontroerd door Airman, dat zal me altijd bijblijven". "Knap dat het duet tussen de danser en de drones zo ging leven, dat het soms zelfs liefelijk en teder werd". "Techniek wordt hier heel toegankelijk gepresenteerd, al irriteert het een beetje als het dan fout gaat. Ondanks dat: petje af".

Ook de combinatie van dans en projecties op het achterdoek werd gewaardeerd. Er was veel te zien, vaak betoverend en romantisch, maar ook de jachtigheid van onze tijd werd even voelbaar gemaakt.

Het laatste deel, Game engine, met blokken die om de muzikant gestapeld werden, kon de jury minder bekoren. Er was geen sprake van de kracht van de herhaling, integendeel: het werd saai. Het werkte niet.

- **Het Nationale Theater en Toneelgroep Oostpool: Het Duel**
- **Met: Jacqueline Blom, Jacob Derwig, Violet Braeckman, e.a.**
- **Gezien: 15 januari 2019**

De WijkJury vond Het Duel een actuele voorstelling. “Helaas”, volgens een jurylid, “de hele discussie over integreren of assimileren, “betere” en “mindere” rassen/culturen, is nooit helemaal weggeweest, maar de laatste jaren voeren discussies hierover weer meer de boventoon”. Een ander jurylid: “Ik kon een vergelijking maken met mijn eigen verhuizing naar Nederland. Aanpassen hoeft niet? Niemand wil opvallen of “echt” anders zijn. Het blijft een kwestie om jezelf in een nieuwe omgeving te vinden en te leren kennen”. Weer een ander: “Het sprak mij van het begin tot eind aan, ik herken hierin best veel van ons eigen dagelijkse leven, mensen vandaag de dag oordelen nog steeds keihard als je niet mee loopt in de pas, of geen sociaal gewenst gedrag vertoont”.

Over het decor: “omdat het vrij strak en modern is, beleef je een oud stuk ook echt in een modern en eigentijds jasje, waardoor ik het toneelstuk kon kijken en beleven in de huidige tijd”. Een ander jurylid stoorde zich juist aan moderne dingen, zoals een rode plastic emmer als rekwisiet, terwijl de personages gekleed zijn in eind 19^e eeuwse kostuums.

Het zwarte vierkant als decor vond de jury mooi gekozen, al vond niet iedereen het tijdens de voorstelling duidelijk wat de functie was van de personages die zich buiten het vierkant bevonden.

Alle lof was er verder voor het spel, dat de WijkJury van hoog niveau vond.

- **Red Sky: Backbone**
- **Gezien: 15 februari**

Backbone is de voorstelling waarover de Wijkjury het meest verdeeld was. Sommige juryleden waren erg onder de indruk van de Canadese dansgroep.

“Ik was flabbergasted en geraakt door de kracht, souplesse, synchronie en muziek”, verwoordde een jurylid, “ik heb met open mond gekeken”. Anderen werden enthousiast door de energie die de voorstelling gaf, de kracht van het inheemse, de verrassende mogelijkheden van het menselijk lichaam, de variatie in tempo, door het verhaal dat iemand erin zag, zoals “de strubbelingen van het leven”, of door beelden, zoals oogstende vrouwen en dansers die bootje varen.

Mensen die minder enthousiast waren vonden het wat veel van het goede, 5 kwartier ‘oerkracht’ en ‘gehijg’. De schermbeelden voegden voor hen weinig toe. De livemuziek daarentegen wel.

- **Jakop Ahlbom Company: le Bal**

- **Gezien: 16 maart 2019**

De WijkJury vond le Bal een voorstelling waar alles in zat:

- *humor* (danser in keurig jaquet, maar wel met billen bloot),
- *verrassing*: de muziek (verrassend goede zang), de dans, de aankleding
- *inhoud*: uitsluiting (joden, moffenhoer, homo's en donkere mensen)
- *herkenning*
- *mooie kostuums*
- *choqueren*

De jury vond de voorstelling niet alleen een lust voor het oog, maar ook mooi van inhoud. Hoe je over een periode van 100 jaar van alles ziet veranderen, cultureel, moreel, politiek, terwijl er tegelijkertijd ook de herhaling zichtbaar is in het uitsluiten van groepen en individuen. 'Ik voelde af en toe een diepe schaamte', aldus een van de juryleden. Ook werd mooi getoond hoe iedere tijd zijn eigen waarheid heeft. Een jurylid: "' 'It is enough for the woman to be represented by her husband, father and brother... ongelooflijk, wat meer kan ik zeggen...".

Het toneelbeeld was mooi, de bar, met links het muziekpodium en rechts de verhoging waar sommige scènes zich afspeelden. Door de wisselende kostuums en rekwisieten werd meteen de tijdsperiode duidelijk. De WijkJury zag een vroege try-out, waardoor kleine dingen opvielen die beter konden, zoals zichtlijnen vanaf de zijkant. Gekreukte kostuums, onleesbare borden bij een vrouwenkiesrecht-demonstratie.

- **Le Bal is geëindigd op de tweede plaats van WijkJury Veenendaal.**

- **De Waarheid**
- **Met: Huub Stapel, Johanna ter Steege e.a.**
- **Gezien: 23 april 2019**

De WijkJury vond De Waarheid een hilarische voorstelling, met “slimme, scherpe en pittige dialogen” van Florian Zeller. Het thema ‘ontrouw en overspel’ was volgens de jury inhoudelijk niet het boeiendste thema dit seizoen, maar het leent zich goed voor komedie. En gelachen is er, de hele voorstelling lang. Niet alleen vanwege de dialogen, maar ook door “alle verrassende plotwendingen, door het fantastische spel, de knappe timing en de boekdelen sprekende lichaamstaal”.

“Overspel is niet typisch Frans of Nederlands, het kan zich overal afspelen, ongeacht cultuur of religie. Verleidingen zijn overal”, aldus één van de juryleden. “Je wordt steeds op het verkeerde been gezet”, vond een ander jurylid: “wie liegt nu en wie spreekt de waarheid. En moet je altijd de waarheid spreken?” In ieder geval was duidelijk dat de ene leugen tot de andere leidt en mensen zo volledig verstrikt kunnen raken.

De jury vond het mooi dat alle blauwe meubelstukken als marionetten boven het toneel hingen en er daardoor op een vloeiende manier, als in een eigen choreografie, steeds een andere setting kon worden gecreëerd. Het viel een jurylid op dat alles zó soepel ging, dat zelfs een wijnfles en glas bleven staan bij het optrekken.

- **De Waarheid is geëindigd op de eerste plaats van WijkJury Veenendaal.**

- **Nasrdin Dchar: Ja**
- **Gezien: 9 mei 2019**

Voor veel WijkJuryleden was JA een herkenbare voorstelling, vooral het gegeven van liefde tussen mensen met een verschillende religieuze of culturele achtergrond en het gevangen zijn tussen twee culturen. En voor degenen die 'hsoema' kennen, iets tussen taboe en schaamte in, gaf dat een laag, die nog een extra lach en ontroering gaf.

Maar het ging verder dan deze herkenning. Een jurylid, voor wie de situatie persoonlijk niet een-op-een herkenbaar was, schreef: "Er zat duidelijk een dubbele bodem in waar je nog lang over na kan denken". Niet alleen Nasrdin gaf zijn ja-woord, hij vroeg ook de zaal dat te doen.

Daarnaast was het knap hoe Nasrdin schakelde tussen verschillende rollen, waarbij meestal duidelijk werd welk personage aan het woord was binnen het verhaal dat hij vertelde.

Het eenvoudige toneelbeeld paste bij het verhaal dat verteld werd. Het podiumblok op het podium was verrassend, door het verschillende functies te geven, zoals een dansvloer, maar ook door de lades waar steeds iets uit tevoorschijn kwam.

Een van de juryleden vond de voorstelling moeilijk in een genre te plaatsen; te weinig humor voor comedy, te weinig diepgang voor toneel.

- **Bridges of Madison County**
- **Gezien: 1 juni**

Deze voorstelling was voor de Wijkjury als geheel niet een favoriet. Een van de juryleden: "Gek genoeg, hoe mooi de voorstelling ook in elkaar stak, was er geen één moment dat ik echt verrast was, of aan het denken gezet". Er waren wel verschillen in betrokkenheid bij de inhoud: de één raakte verveeld bij het thema 'ontsnappen uit een stoffig huwelijk',

terwijl het een ander juist raakte, door een persoonlijke ervaring.

Knap vond de jury de samenwerking tussen de spelers en de muzikanten; hun plek in de ruimte als orkest was goed gekozen, terwijl ze zomaar ineens opdoken op de scène en rollen speelden in de musical.

Het decor vond de jury mooi en passend, alles werd zichtbaar: een boot waarop ze naar Italië voeren, het huis, een kerk, de brug, die ook de trap in huis was...

Het gaf de sfeer van de jaren zestig op het platteland mooi weer, al waren er wat twijfels of de gebruikte rekwisieten kloppen met de tijd, zoals het gebruikte fototoestel.

Extra lof was er voor het spel van Annick Boer: zij bracht de nodige sjeu in de voorstelling, door de humorvolle manier waarop ze Masha speelde.

THEATER LAMPEGIET

- Contactpersoon: Jeanine Dijkhuis
Telefoonnummer: 0318 540 000
- E-mail: jeanine@lampegiet.nl